

Forslag til Erhvervsstrategi 2016-2020

[ETU 05.10.2015]

Indholdsfortegnelse

Forord.....	2
Indledning.....	3
Erhvervspolitiske mål og fokusområder.....	4
Erhvervspolitiske målsætninger.....	4
Fem centrale indsatsområder.....	5
1 Effektiv lokal erhvervsfremme.....	6
2 Myndighedsopgaver , fysisk planlægning og byudvikling.....	7
3 Menneskelige ressourcer.....	8
4 Infrastruktur og tilgængelighed.....	9
5 Byliv og attraktivitet.....	10
Metode.....	11
Bilag - Det erhvervsmæssige udgangspunkt.....	12

Forord

Strategiudkastet er bygget op i to dele:

Første del. Her præsenteres forslag til erhvervspolitiske mål og fokusområder.

Anden del. Her beskrives de konkrete indsatsområder, hvor Gribskov Kommune kan spille en vigtig rolle for erhvervsudviklingen, sammen med en række forslag til konkrete initiativer og tiltag, der kan bidrage til styrket lokal erhvervsudvikling i Gribskov Kommune. Som **bilag** er vedlagt en beskrivelse af Gribskov Kommunes erhvervsmæssige styrker og udfordringer med afsæt i en kombination af kvantitative og kvalitative analyser

Indledning

Fremtidens velstand i Gribskov Kommune skal primært komme indefra. Flere lokale virksomheder skal ind på et vækstspor og realisere høj vækst og skabe mange nye arbejdspladser. Iværksættere med stort vækstpotentiale skal have de bedst mulige udviklingsbetingelser. Nye virksomheder skal tiltrækkes. Væksten skal bidrage til en robust økonomi på kort såvel som på lang sigt for at kunne give alle virksomheder og borgere de bedste rammer for at udvikle sig i Gribskov Kommune.

Gribskov Kommune har en mangfoldig erhvervsstruktur, hvor mange forskellige erhverv som håndværk, handel, fremstillingsindustri og nye kreative virksomheder og servicevirksomheder, spiller en central rolle for vækst og beskæftigelse. Det betyder, at der ikke er en enkel opskrift på øget vækst og beskæftigelse.

Den centrale lokale samarbejdspartner er Erhverv Gribskov, og Gribskov Erhvervscenter A/S er etableret for netop at understøtte væksten i erhvervslivet. Desuden fungere det som bindeled mellem kommune og erhvervsliv.

Gribskov Kommune er placeret i kanten af Danmarks vækstcentrum. Placeringen tæt på Storkøbenhavn betyder, at kommunens virksomheder har nærhed til et betydeligt marked, gode muligheder for at tiltrække veluddannet arbejdskraft, og nogenlunde nærhed til universiteter og vidensmiljøer.

Det er Gribskov Kommunes afsæt til arbejdet med at skabe vækst og udvikle erhvervslivet i tæt samspil med udviklingen i resten af Region Hovedstaden, Væksthus Hovedstadsregionen og GREATER CoPENHAGEN-samarbejdet.

Gribskov Kommune og Gribskovs erhvervsliv skal være sine styrker og dyder bevidst, når nye virksomheder og borgere skal tiltrækkes og fastholdes. Vi skal bygge på det, der allerede er, det, vi er gode til, og der, hvor vi adskiller os fra nabokommunerne.

Erhvervspolitiske mål og fokusområder

Erhvervspolitiske målsætninger

Byrådets overordnede målsætninger på erhvervsområdet skal skabe flere arbejdspladser og virksomheder, der vækster. Eksisterende virksomheder skal i vækstforløb og være mere robuste og dynamiske. Iværksætteriet skal øges, og nye virksomheder og investorer skal tiltrækkes. Desuden skal der være flere virksomheder, der aktivt tager et socialt- og miljømæssigt ansvar. Gribskov skal være blandt de kommuner i Danmark, som kan tilbyde det bedste lokale erhvervsklima og iværksætttermiljø.

Byrådet vil:

1. Styrke vilkår for virksomheder med potentiale og ambitioner om øget produktivitet og vækst.
2. Være blandt Danmarks bedste iværksætterkommuner.
3. Tiltrække nye vækstgenererende virksomheder og investorer.
4. Skabe gode rammer for at flere virksomheder aktivt tager socialt og miljømæssigt ansvar.

Erhvervsudviklingen skal særligt ske i Helsingør og Gilleleje, hvor de største erhvervsområder ligger, og der er flest handels- og servicevirksomheder. Samtidig skal der også være gode muligheder for at drive erhverv i de mindre bysamfund og i overflødiggjorte landbrugsbygninger i landområderne. Der skal ske en effektiv forberedelse af den forestående liberalisering af planloven, herunder mere liberale etableringsmuligheder for erhverv i det åbne land.

Overordnet skal der sættes kurs mod et mere levende erhvervsklima, hvor dialog, samarbejde, viden, nytænkning og service er i højsæde. Der skal aktivt skabes gode rammer for realisering af Gribskavs erhvervspolitiske mål i samspil med de regionale erhvervsstrategier og statslige planer.

Fem centrale indsatsområder

Den lokale erhvervs politik handler grundlæggende om at gøre det attraktivt at etablere, drive og udvikle virksomheder.

Dermed griber mange politikområder ind i arbejdet med lokal erhvervsudvikling – f.eks. infrastruktur og tilgængelighed, beskæftigelsespolitik, uddannelsespolitik, boligpolitik, kulturpolitik, turismepolitik, indkøb- og udbudspolitik, pasnings- og skoletilbud, indkøbsmuligheder og oplevelses- og bevægelsesmuligheder. Det betyder også, at mange aktører har et medansvar for at skabe gode rammebetingelser for det lokale erhvervsliv.

Med Erhvervsstrategi 2016-2020, fokuserer Byrådet særligt på fem områder:

1. Effektiv lokal erhvervsfremme
2. Myndighedsopgaver, fysisk planlægning og byudvikling
3. Menneskelige ressourcer
4. Infrastruktur og tilgængelighed
5. Byliv og attraktivitet

1 Effektiv lokal erhvervsfremme

Gribskov Kommune vil fortsat styrke og udvikle den lokale erhvervsfremme, som hovedsageligt udføres i regi af Gribskov Erhvervscenter A/S i tæt samspil med Væksthus Hovedstadsregionen.

Gribskov skal gerne være blandt de kommuner i Danmark, som kan tilbyde det bedste lokale erhvervsklima og de bedste iværksætttermiljøer. Der skal skabes de bedste rammer for, at virksomheder med innovative ideer kan udvikle dem i Gribskov.

Målet er at fortsætte med at udbygge den lokale erhvervsfremme og sikre en lokal erhvervsservice, der stimulerer til vækst blandt iværksættere og de etablerede virksomheder.

Centrale elementer i lokal erhvervsfremme

Forslag til indsatser:

- Styrke den lokale iværksætterkultur gennem etableringen af lokale fysiske miljøer for iværksættere samt udvikle iværksætternes forudsætninger for at tiltrække risikovillig kapital. Der skal arbejdes på at bygge bro mellem iværksættere, lokale uddannelsesinstitutioner og det lokale erhvervsliv.
- Styrke samarbejdet mellem Gribskov Kommune og det lokale erhvervsliv ved at sikre, at de lokale erhvervsfremme-tilbud er let tilgængelige. Kommunen skal være en aktiv samarbejdspartner når der skal udvikles og afprøves nye velfærdsløsninger.
- Forholdene for lokale virksomheder skal forbedres i forbindelse med at kommunale opgaver konkurrenceudsættes, og samtidigt skal de lokale virksomheders forudsætninger for at byde på opgaverne understøttes.
- Styrke og udvikle lokale virksomheder gennem opstart og udvikling af erhvervsklynger centeret omkring lokalt producerede fødevarer, hestebranchen samt samarbejdet mellem Gilleleje, Helsingør og Hundested Havne omkring Nordsjællands Maritime klynge.
- Styrke den lokale detailhandel gennem "Handel lokalt"-kampagnen i samarbejde med det lokale erhvervsliv for at fastholde og tiltrække kunder til kommunen.

2 Myndighedsopgaver , fysisk planlægning og byudvikling

Virksomhederne i Gribskov skal opleve en nem og overskuelig indgang til kommunen og opleve at modtage en løsningsorienteret og konstruktiv virksomhedsrettet service. Udgangspunktet er en grundig myndighedsbehandling og konstruktive partnerskaber da det er vigtigt for virksomheder og investorer, at der er klare rammer og muligheder for placering og udvidelse af virksomheder. Tillid og kendskab til byens og kommunens fysiske planlægning giver mod og fremmer lysten til at investere i ejendomme mv. Det skal derfor sikres, at der er gode fysiske muligheder for udfoldelse og etablering i kommunens mange attraktive og varierede erhvervsområder, bymidter og landområder.

Forslag til indsatser:

- Etablering af styrket virksomhedsindgang til kommunen og forbedret virksomhedsrettet service.
- Udvikle og styrke attraktionen i erhvervsområderne, herunder sikre et opdateret plangrundlag, der muliggør hurtige grundsalg for offentlige såvel som private.
- Skabe mere fleksible rammer for virksomhedsaktiviteter i ubenyttede bygninger i byer og i landområder. Der tages højde for den forestående liberalisering af planloven i relation til erhvervenes muligheder for at etablere sig i det åbne land.
- Reservere de nødvendige arealer til udvidelse af erhvervsområder, etablering af uddannelses tilbud og iværksættermiljøer, samt udvikling og afprøvning af nye produktløsninger.
- Fortsætte salg og udlejning af kommunal jord og ejendomme for proaktivt at sikre udnyttelse af udviklingspotentialer, som supplement til den fysiske planlægning.

3 Menneskelige ressourcer

Gribskov Kommune arbejder for at styrke virksomhedernes adgang til de bedst mulige menneskelige ressourcer. Kvaliteten af den lokale arbejdsstyrke er en af de afgørende faktorer for at tiltrække, fastholde og udvikle virksomheder. Styrkelsen af den lokale arbejdsstyrke skal ske ved, at antallet af arbejdstagere øges, flere borgere får adgang til arbejdsmarkedet, og det generelle uddannelsesniveau højnes. Ligeledes er kvaliteten i institutioner og folkeskoler en vigtigt lokaliseringsparameter for virksomheders muligheder for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft udefra og dermed også potentielt nye tilflyttere.

Forslag til indsatser:

- Jobcentret skal være en væsentlig rekrutteringskanal og en proaktiv samarbejdspartner, der har kendskab til behovene i kommunens små og mellemstore virksomheder.
- Videreuddannelse af medarbejdere med fokus på, at de erhverv, der fylder meget i Gribskovs erhvervsstruktur, skal understøttes. Der kan tilrettelægges fælles trænings- og kompetenceudvikling for medarbejdere og ledelse på tværs af lokale virksomheder, f.eks. understøttet af jobrotationsordningen.
- Den fremtidige lokale arbejdsstyrke skal have mere kontakt med de lokale virksomheder, f.eks. ved afholdelse af "åben virksomhed" og en styrkelse af mulighederne for praktik- og lærepladser og prøveforløb. Der kan arrangeres oplysningskampagner om arbejdet i lokale virksomheder, særligt i servicesektoren. Kontakten kan også være en direkte inddragelse i undervisningen gennem casebaseret undervisning eller som gæstelærere.
- Indgå partnerskaber med virksomheder, der udviser socialt ansvar, så det rummelige arbejdsmarked styrkes yderligere.
- Tiltrække nye uddannelser i relation til havnen og maritime erhverv for at styrke Gilleleje Havn, som uddannelsessted med tradition for mange typer håndværkeruddannelser, og turismeerhvervsuddannelser.
- Samarbejde med regionale erhvervsfremmeaktører om programmer, som fremmer ansættelsen af højtuddannede i lokale virksomheder – f.eks. via tilskud til ansættelse af specialister i udvikling af servicevirksomheder og kreative erhverv.
- En fokuseret indsats i det bosætningsstrategiske arbejde skal tiltrække nye velkvalificerede borgere til Gribskov Kommune. Dette gælder såvel medarbejdere, der i dag pendler ind i kommunen, som potentielle nye medarbejdere og iværksættere.
- Fortsat fokus på at højne kvaliteten i institutioner og folkeskoler, så de unge bliver bedre kvalificeret, både fagligt og personligt, til at tage en uddannelse og job.

4 Infrastruktur og tilgængelighed

Gribskov Kommune arbejder for at forbedre mulighederne for, at virksomheder og pendlere kan komme nemt og effektivt til og fra Gribskov. Det gælder offentlig transport såvel som vejtransport og stiforbindelser. Særligt skal de primære transportveje ind/ud ad kommunen og internt i kommunen styrkes, så det er let for virksomheder at transportere varer og for medarbejderne at komme til og fra arbejdspladsen.

Digital dækning er vital for de fleste virksomheder og erhverv. Det gælder både i forhold til den daglige kommunikation med kunder, såvel som videndeling med leverandører og samarbejdspartnere. Derfor er den digitale infrastruktur en ydersti vigtig aspekt.

Forslag til indsatser:

- Forbedre Græsted-Gillelejevejen.
- Deltage i forundersøgelser af motortrafikvej fra Helsingør til Gilleleje.
- Forundersøgelser til alternativ linjeføring for jernbanen, hvor Helsingør bliver knudepunkt, og der skabes direkte forbindelse mellem Helsingør og Græsted.
- Forundersøgelser og anlægge eventuelt pendlerparkering ved trafikale knudepunkter. Særligt ved Helsingør Nord.
- Forbedring af den kollektive transport.
- Udbygge og skabe sammenhæng i det eksisterende stinet.
- Fuld digital dækning i hele kommunen.
- Påvirke de statslige og regionale planer, der muliggør, at Helsingør på sigt betjenes med S-tog, og at motortrafikvejen til Hillerød og evt. Helsingør opgraderes til motorvej.

5 Byliv og attraktivitet

Byudvikling, byliv og attraktivitet er vigtige parametre for, om en virksomhed flytter hertil og beslutter at blive. Det handler om, at synliggøre og markedsføre Gribskov Kommunes mange kvaliteter – natur (skov og strand), stærkt foreningsliv, gode skoler og institutioner og overkommelige huspriser over for potentielle tilflyttere, både nye borgere/medarbejdere og virksomheder.

Samtidig er der behov for løbende at udvikle og styrke mulighederne for et aktivt byliv med handel, kultur, mødesteder og bevægelsesmuligheder og øge attraktiviteten af byrum og bymiljøer i respekt for de enkelte byers særpræg.

Forslag til indsatser:

- Løbende markedsføring af kommunen som en god erhvervs- og bosætningskommune. Dette skal være såvel traditionel markedsføring som en indsats for at skabe en lokal bevidsthed om Gribskovs mange kvaliteter.
- Understøtte erhvervsforeningernes markedsføring af Gribskov Kommune som "et godt sted at handle", hvor der er plads til, at de enkelte byer kan markedsføre sig ud fra de individuelle styrker og særpræg.
- Understøtte, at erhvervsområder og bymidter fremstår rene og velholdte.
- Skabe rammer for, at de eksisterende byrum udnyttes optimalt med henblik på at skabe liv og handel i byerne.
- Understøtte detailhandlen i, at kunderne mødes med det rette udbud af varer og åbningstider, herunder en afdækning af mulighederne for at have længere åbent i sommermånederne.
- Gøre det lettere at afholde events og arrangementer i byerne.

Metode

Som grundlag for høringsudkast til ny erhvervsstrategi er der gennemført en række analyser og afholdt dialogmøder med relevante interessenter og lokale politikere. Målet er at skabe et solidt vidensgrundlag om Gribskov Kommunes erhvervsmæssige styrker og udfordringer. Inddragelsen har skulle skabe en opbakning til en bredt forankret strategi for vækst og erhvervsudvikling i Gribskov Kommune.

Grundlaget for arbejdet består af en kombination af:

- registerbaserede analyser med afsæt i data fra Danmarks Statistik.
- dybdeinterview med 10 udvalgte virksomhedsledere inden for kommunens forskellige erhvervsområder.
- dialogmøder med hhv. politikere, repræsentanter fra erhvervsrådet, erhvervscenteret m.fl.
- indsamling af inspiration og eksempler på god praksis fra andre danske kommuner.
- input fra Planstrategi 2012, forslag til Beskæftigelsesstrategi 2015-2018, Indkøbs- og Udbudsstrategi 2015, Budgetaftale 2015-18 og Budgetaftale 2016-2019, forslag til Regional Vækst- og Udviklingsstrategi samt anbefalinger fra Tænketanken Vækst:Gribskov, Dansk Industri, Dansk Byggeri og REG LAB.

Arbejdet er udført i samarbejde mellem Gribskov Kommune og konsulentvirksomheden IRIS Group

Bilag - Det erhvervmæssige udgangspunkt

Bilag - Det erhvervmæssige udgangspunkt.....	12
Mangfoldig erhvervsstruktur er en styrke, men de fleste virksomheder er små.....	13
Antal borgere i beskæftigelse er reduceret, men ledigheden falder.....	14
Relativ svag vækst i erhvervsindkomsten.....	15
Svært at sikre adgang til kvalificeret arbejdskraft.....	15
Generationsskifte hos virksomhedsejere.....	16
Iværksætteri ligger omkring landsgennemsnittet.....	16
Få virksomheder med høj vækst, men store potentialer.....	17
Lokaliseringsmuligheder for erhverv i Gribskov Kommune.....	19
Udfordringer for Gribskovs toneangivende erhvervsbrancher.....	19
Erhvervs klima – undersøgelse, Dansk Industri og Dansk Byggeri.....	20
Det erhvervspolitiske udgangspunkt.....	20

Mangfoldig erhvervsstruktur er en styrke, men de fleste virksomheder er små

Gribskov Kommune har en mangfoldig erhvervsstruktur med mange små og mellemstore virksomheder. Der er 76 virksomheder med mere end 20 ansatte, hvoraf 46 er private. Kun 4 virksomheder har 200 medarbejdere eller flere, heraf er 2 private.

Mangfoldigheden er en styrke, som sikrer kommunen en vis økonomisk robusthed overfor økonomiske udsving inden for enkelterhverv. Det er samtidig en udfordring, at flere af de mest fremtrædende erhverv (bygger & anlæg, turisme og til dels handel) er konjunkturfølsomme og sæsonbetonede erhverv, og relativt små, hvad angår antallet af ansatte.

De store erhvervsbrancher i kommunen målt på beskæftigelse er:

- **Handel (engros og detail)**

Der er beskæftiget mere end 2000 personer inden for handel (engros og detail), hvilket gør den til den største branche i Gribskov. Dog har der været et kraftigt fald i beskæftigelsen fra 2008 til 2009, hvorefter det har fundet et stabilt niveau.

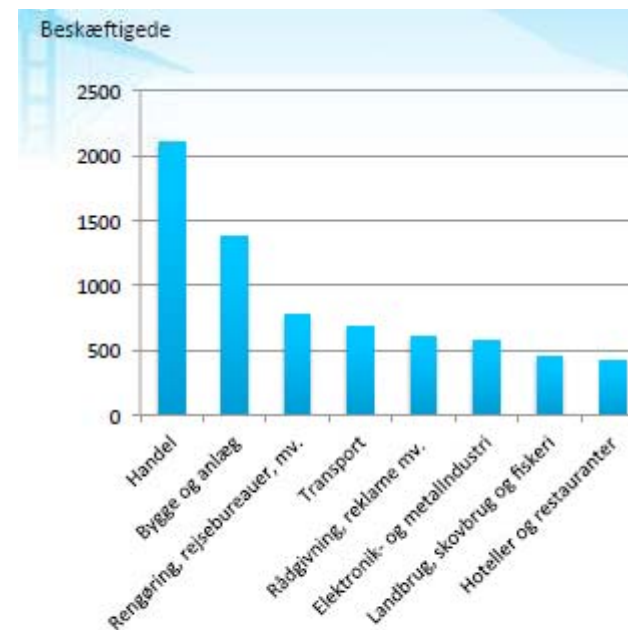
- **Bygge og anlæg**

Samlet set tegner denne branche sig for ca. 1400 arbejdspladser. Der har dog været et markant fald i beskæftigelsen på dette område fra 2012 til 2013.

- **Landbrug, skovbrug og fiskeri**

I Gribskov Kommune står Landbrug, Skovbrug og Fiskeri for 3,6 % af det samlede antal beskæftigede på i alt 12.575, hvilket er en noget højere andel end landsgennemsnittet på 2,5%. I perioden 2008 – 2013 er beskæftigelsen inden for branchen øget med knap 5%, hvilket skal holdes op mod en samlet tilbagegang i samme periode for såvel Region Hovedstaden som Danmark som helhed. Antallet af arbejdssteder er dog faldet i samme periode med ca. 20% og er således udtryk for en strukturudvikling og rationalisering inden for branchens erhverv.

Inden for fiskerierhvervet er der ca. 65 aktive fiskere tilknyttet havnen i Gilleleje, som generer 800–1100 arbejdspladser i relation til erhvervet (Heraf har ca. 165 deres arbejdsplads på havnen. Dog har Danmarks Fiskeriforening i 2013 opgjort det tilknyttede følgeerhverv i Gilleleje havn til 93 arbejdspladser – hvilket omfatter bl.a. værft, smede, skibsmalere, vådbindere samt håndtering og salg af fisk).

Kilde: Danmarks Statistik (RAS301) samt egne beregninger

- **Turisme** (bl.a. hoteller, restauranter mv.)

Turismens betydning for den regionale beskæftigelse er vanskelig at indfange i den traditionelle branchestatistik, men turister og sommerhusejere skaber grundlag for en betydelig beskæftigelse inden for en bred vifte af service- og håndværkserhverv i Gribskov Kommune, herunder detailhandel, hoteller, restauranter, operationel service som f.eks. rengøring, mv.

Det er et mål for Dansk Erhverv, at turisme og oplevelsesøkonomi skal anerkendes og prioriteres som væsentlige erhverv, der bidrager til fremgang for dansk økonomi. Turismeerhvervet er kendetegnet ved at skabe vækst uden for egne brancher, skabe arbejdspladser, der er nationalt og lokalt forankrede, som ikke kan flyttes ud af landet, og i særlig grad skaber arbejdspladser for lavtuddannede og ufaglærte. Ca. 45% af omsætningen havner uden for de primære turismeerhverv, særligt i detailhandlen, som har ca. 30 % af den samlede turismeomsætning. Derudover er udenlandske turisters forbrug i andre erhverv lige så stort som forbruget i turismeerhvervet. De udenlandske turister bruger således lige så meget i blandt andet supermarkeder og tøjbutikker, som de bruger på at overnatte, spise på restaurant og på forlystelser. Men det er i høj grad turismeerhvervet, der skaber rammerne for, at turisterne komme

- **Udvalgte industri- og fremstillingserhverv (særlig elektronik og metal)**

Denne branche har mere end 500 arbejdspladser primært hos mindre produktionsvirksomheder. Dette er en branche, hvor der i øjeblikket flyttes arbejdspladser hjem til Danmark.

- **Øvrige serviceerhverv – (særligt rådgivning, reklame, it & kommunikation mv.)**

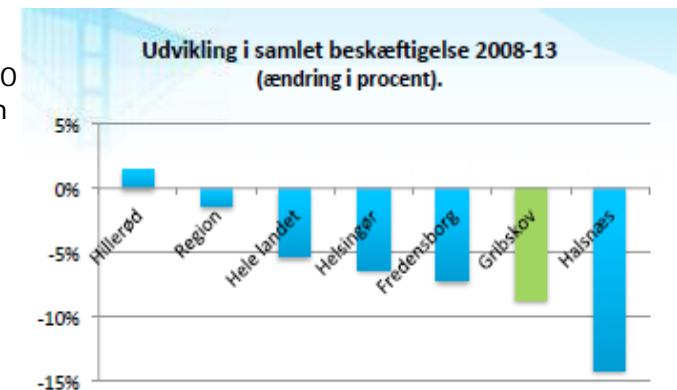
Servicesektoren spiller generelt en nøglerolle for den samlede velstandsudvikling både i Danmark og lokalt i Gribskov Kommune, hvor der indenfor disse afgrænsede brancher er mere end 500 arbejdspladser.

Antal borgere i beskæftigelse er reduceret, men ledigheden falder

Det samlede antal beskæftigede i Gribskov Kommune blev i perioden 2008-2013 reduceret med knap 1200 personer. Heraf tegner den private sektor sig for en tilbagegang på knap 700 beskæftigede. Den samlede beskæftigelsesnedgang svarer til et fald på ca. 9 %. Nedgangen er særligt sket inden for hotel og transport, industri, og offentlig administration

Borgerne i Gribskov Kommune blev dermed betydeligt hårdere ramt af krisen end gennemsnittet for resten af landet og Hovedstadsregionen. Og også hårdere ramt end en række nabokommuner som Hillerød, Helsingør og Fredensborg, jf. figuren til højre.

I de seneste år er det gået fremad igen i Gribskov, og ledigheden er faldende. Ledigheden toppede i 2010 med over 1100 ledige. Fra 2011 til 2015 har ledigheden udvist et fald til under 700 ledige. Det seneste år er ledigheden reduceret med 14 %, hvilket er blandt de største fald i ledigheden i Hovedstadsregionen. Umiddelbart er der i tallene ikke nogen

brancher, hvor der er særlig fremgang. Der er sket en mindre tilvækst bredt over brancher.

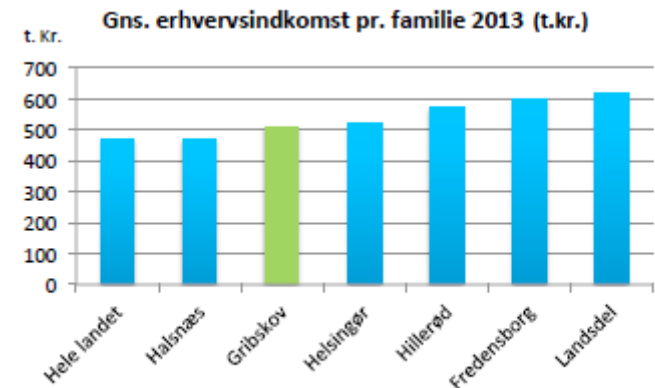
I dag er der ca. 13.000 arbejdspladser i kommunen fordelt på 68 % private og 32 % offentlige.

19.500 af kommunens borgere er beskæftigede, heraf er ca 9.000 i virksomheder inden for kommunegrænsen og de resterende ca 10.500 uden for kommunen. Knap 4000 af de lokale arbejdspladser udgøres af borgere fra andre kommuner. Fra 2011 til 2015 er der i forhold til indpendlingen og udpendingen ikke sket nogen signifikante ændringer.

Relativ svag vækst i erhvervsindkomsten

Erhvervsindkomsten pr. familie i Gribskov Kommune ligger lidt over gennemsnittet for landet, men under niveauet i Nordsjælland og også under niveauet i de fleste nabokommuner – dog med undtagelse af Halsnæs, jf. figur nedenfor.

Væksten i den gennemsnitlige erhvervsindkomst har de senere år været på niveau med landsgennemsnittet, men udviklet sig lidt langsommere end i nabokommuner, som bl.a. Fredensborg og Hillerød.

5

Svært at sikre adgang til kvalificeret arbejdskraft

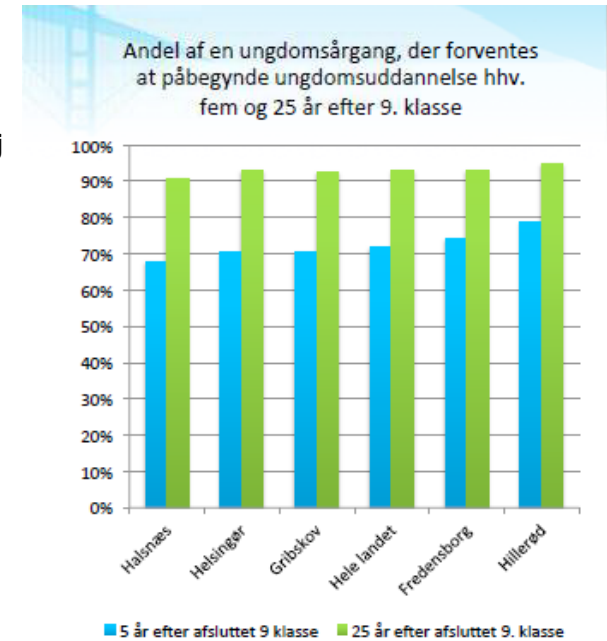
Borgerne i Gribskov Kommune har et uddannelsesniveau, der i store træk svarer til landsgennemsnittet. I alt har ca. 68 % en erhvervskompetencegivende uddannelse – heraf har en relativ høj andel af borgerne en erhvervsfaglig uddannelse og relativt færre med en videregående uddannelse.

Til gengæld er der relativt færre unge i Gribskov end på landsplan, som påbegynder en ungdomsuddannelse. Fem år efter afsluttet 9. klasse har 70 % af de unge i Gribskov påbegyndt en ungdomsuddannelse. På landsplan er tallet 72 %, og i nabokommuner som Fredensborg og Hillerød er andelen hhv. 74 og 79 %.

I et 25-årigt perspektiv udligner forskellene sig, men der ligger en væsentlig udfordring i at motivere flere af de unge i Gribskov til at påbegynde en ungdomsuddannelse hurtigere, efter de har færdiggjort folkeskolen samt at motivere flere til at opnå erhvervskompetencegivende uddannelse.

Lokalt findes en meget kompetent og arbejdsstabil gruppe af faglærte og ufaglærte medarbejdere med høj arbejdsmoral, stærk faglighed og stor fleksibilitet. Udfordringen er, at den store del af denne gruppe medarbejdere typisk er oppe i årene, og der bliver længere mellem de kompetente medarbejdere på de yngre årgange. Mange virksomheder står derfor inden for få år over for et stort generationsskifteproblem i forhold til medarbejderstaben.

Erhvervslivet efterspørger i stigende grad uddannet arbejdskraft og i mindre grad ufaglærte medarbejder. Der er udfordringer omkring rekruttering af kvalificeret arbejdskraft på tværs af stort set alle erhverv og virksomhedstyper. Generelt er der udmærkede muligheder for rekruttering af højtuddannede (ingeniører, sælgere og administrativt personale mv.) fra Storkøbenhavn og omegn. Men typisk er det også mere "troløse" medarbejdere, der hyppigere skifter job og derfor kan være svære at fastholde.

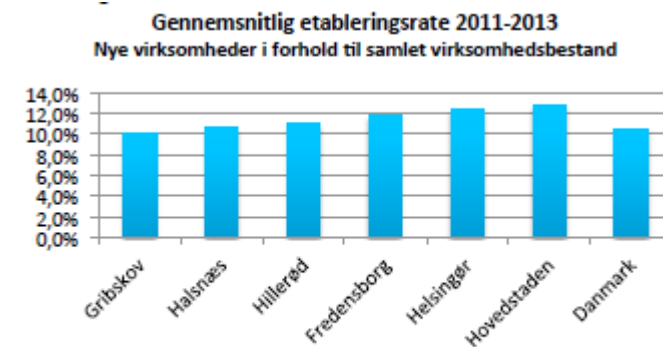

Generationsskifte hos virksomhedsejere

I de kommende år står rekordmange Gribskov virksomheder over for et generationsskifte. Dette kan repræsentere en stor udfordring, da mange virksomhedsejere ikke har planlagt om, der skal ske et ejerskifte og, hvis ja, hvordan det skal ske. At købe en etableret virksomhed kan være et godt alternativ til at starte op fra bunden. Ejerskiftede virksomheder har nemlig tre gange bedre overlevelseschancer end nystartede virksomheder. De klarer sig godt de første år, hvor de både skaber vækst og arbejdspladser. Set over alle brancher og størrelser har Gribskov omkring 1000 virksomheder, hvor ejeren er mere end 55 år, heraf ca. 430, hvor ejere er mere end 65 år.

Iværksætter i ligger omkring landsgennemsnittet

Gribskov Kommune ligger omkring landsgennemsnittet målt på iværksætterraten, der måler antal nyetablerede virksomheder i forhold til alle virksomheder i kommunen. Med en årlig

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel) samt egne beregninger

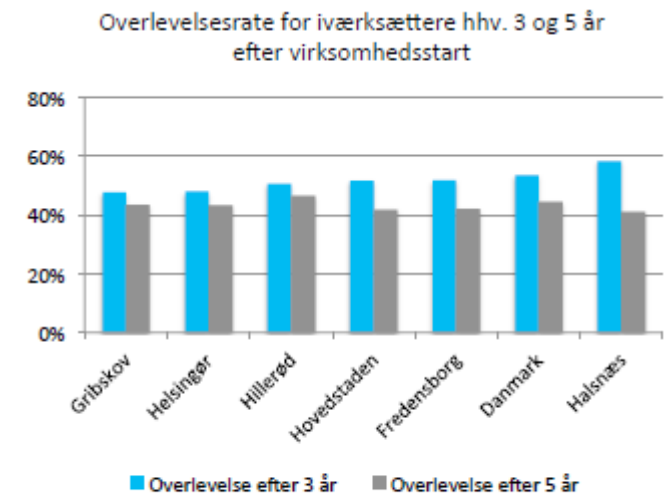

iværksætterrater på 10 % har Gribskov en lidt lavere andel af nye iværksættere end både nabokommunerne og Hovedstadsregionen samlet, jf. figur til højre.

Gribskov Kommune placerer sig tæt på landsgennemsnittet, når der måles på andelen af iværksættere, som klarer sig igennem de første vanskelige startsår, jf. figuren neden for.

I Gribskov kommune er 48 % af iværksætterne fortsat aktive tre år efter etablering, mens andelen efter 5 år er faldet til 43 %. Dermed placerer Gribskov sig en anelse under landsgennemsnittet målt på iværksætternes overlevelse på både 3 og 5 års sigt.

Ses der alene på overlevelsen efter 5 år er Gribskov dog lidt bedre placeret end en række af nabokommunerne, som f.eks. Fredensborg og Halsnæs. Gribskov Kommune ligger også lidt over gennemsnittet for Hovedstadsregionen samlet.

Kilde: Danmarks Statistik (særkørsel) samt egne beregninger

Få virksomheder med høj vækst, men store potentialer

Der er et stort potentiale for at øge antallet af vækst-virksomheder i Gribskov Kommune. Kun ca. 1,4 % af kommunens virksomheder realiserede en årlig vækst på over 10 % i beskæftigelsen i perioden 2009-2012.

Det placerer Gribskov sig i den nederste sjettedel blandt alle danske kommuner.

Det kræver, at flere lokale virksomhedsledere og iværksættere har vækstambitioner, og at virksomhederne i Gribskov har god adgang til vigtige ressourcer i form af sparring fra erfarne virksomhedsledere, højt kvalificerede medarbejdere og ikke mindst kapital, som typisk er centrale forudsætninger for at realisere høj vækst.

I Gribskov Kommune udgør de private serviceerhverv ca. 40 % af den samlede beskæftigelse. Denne andel har dog været stigende de senere år, hvor der har været et betydeligt fald i beskæftigelsen inden for andre store sektorer som fremstillingsindustri og håndværk, jf. figuren nedenfor.

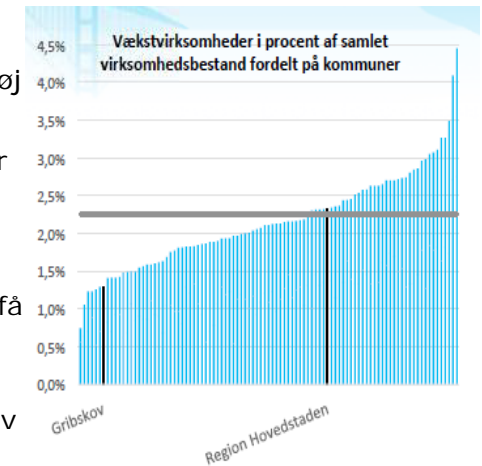
Udover at sektoren er en meget vigtig jobskaber, peger undersøgelser på, at der generelt er store potentialer for øget produktivitet inden for servicesektoren. Gribskov Kommune har, i lighed med resten af Danmark, kun få succesfulde servicevirksomheder. Der er derfor et betydeligt potentiale for at stimulere til øget vækst og produktivitet i serviceerhvervene i Gribskov Kommune.

Den beskæftigelsesmæssige betydning har været stigende for stort set alle dele af serviceerhvervene i Gribskov Kommune. Både serviceerhverv som transport, rådgivning, operationel service (rengøring, rejsebureauer mv.) og hoteller og restauranter har øget deres relative andel af den samlede beskæftigelse i Gribskov Kommune i perioden 2008-2013.

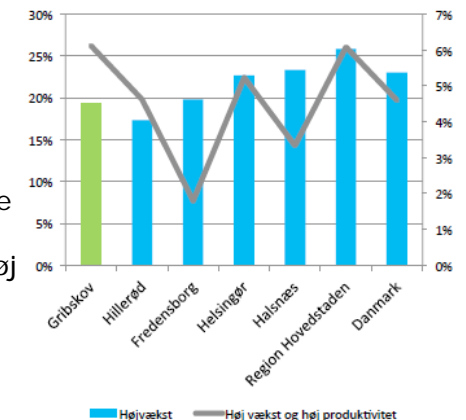
Den eneste – men også væsentlige - undtagelse fra det generelle billede er området handel (engros og detail), hvor andelen af den samlede beskæftigelse har været aftagende i den 5-årige periode, som tallene dækker.

Der ligger en vigtig lokal erhvervspolitisk opgave i både at sikre gode udviklingsmuligheder for kommunens mange detailhandelsvirksomheder og generelt at skabe rammer for udviklingen af flere højproduktive og vækstorienterede servicevirksomheder.

Knap 20 % af servicevirksomhederne i Gribskov Kommune har realiseret en årlig vækst på 10 % i perioden 2010-13. Det er en lidt lavere andel end på landsplan og også en lidt lavere andel sammenlignet med en række af nabokommunerne. Kun omkring 6 % af servicevirksomhederne er kendetegnet ved både høj vækst og høj produktivitet. På landsplan er det omkring 5 % af service-virksomhederne som både realiserer høj vækst og høj produktivitet.

Tallene viser, at Gribskov kommune i lighed med resten af Danmark har få succesfulde servicevirksomheder. Der er et betydeligt potentiale for at stimulere til øget vækst og produktivitet i serviceerhvervene i Gribskov kommune.

Kilde: IRIS Group "Succesfulde servicevirksomheder – mod højere produktivitet og større innovationskraft i danske serviceerhverv" samt egne beregninger.

Lokaliseringsmuligheder for erhverv i Gribskov Kommune

Indarbejdes inden offentlig fremlæggelse.

Udfordringer for Gribskovs toneangivende erhvervsbrancher

Et sammensat erhvervsliv med meget forskelligartede udfordringer – ikke mindst blandt de etablerede virksomheder:

- **Fremstillingsvirksomheder:** Under stort pres for effektivisering, samt udvikling og fornyelse (nye produkter, services og forretningsmodeller, effektiv/trimmet produktion, internationalisering)
- **Bygge- og anlægshåndværksvirksomheder:** Under pres for at effektivisere, håndtere nye krav og danne nye samarbejder, bl.a. mhp. at byde på større og mere komplekse opgaver. Udfordres desuden af store sæsonudsving.
- **Detailhandlen:** I skarp konkurrence med handelsbyer som Hillerød og Helsingør. Udfordringen er at skabe lokale indkøbsoplevelser (høj service, varieret udbud, kulturtilbud mv.), der adskiller sig fra og kan matche tilbud i nabokommunerne. De lokale butikker udfordres desuden af en kraftig stigende nethandel i netbutikker fra ind- og udland.
- **Turismesektoren:** Mange små virksomheder og stærk sæsonbetonet efterspørgsel. Udfordringen er bl.a. at udvikle oplevelseskoncepter, der er værd at rejse efter, og som kan bidrage til at udvide sæsonen. På væsentlige områder er der behov for at gå reguleringen af turismeerhvervets rammevilkår igennem og ligestille erhvervet med andre serviceerhverv. Den nuværende regulering hindrer i flere tilfælde udvikling og værdiskabelse i turismeerhvervet.
- **Landbrug og fiskeri:** Såvel de konventionelle som økologiske landbrugsbedrifter og fiskerierhvervet arbejder under markante konkurrencevilkår, og de nationale og globale rammebetingelser skærpes år for år. Antallet af fiskefartøjer er også dramatisk faldende som følge af kvotepres. Landbrugsbedrifterne og fiskeriet er generelt professionelt drevet, og mange arbejder innovativt og med store, løbende investeringer. Udfordringen er her at sikre disse erhverv de bedste betingelser for fortsat drift og udvikling under de udefra

givne forudsætninger. Mange mindre landbrug undergår også store forandringer. For de mindre landbrug er udfordringen at understøtte de mange tiltag, der finder sted i disse år for at styrke de lokale og regionale afsætningsmuligheder for kvalitetsråvarer og forædlede produkter.

Erhvervsklima – undersøgelse, Dansk Industri og Dansk Byggeri

Dansk Industri og Dansk Byggeri offentliggør hvert år deres analyser af erhvervsklimatet i landets kommuner, som rangordner kommunerne efter forskellige kriterier. Gribskov Kommunes placering er meget forskellig i de to erhvervsklimaundersøgelser. Generelt scorer Gribskov højest på de statistiske parametre, hvor der rangeres blandt de bedste i landet.

På baggrund af de to analyser har administrationen vurderet, at Gribskov med fordel kan styrke indsatsen omkring følgende emner:

- **Styrket dialog og samspil med erhvervslivet.** Særligt i forbindelse med udvikling af infrastruktur og transport, adgang til kvalificeret arbejdskraft, kommunal sagsbehandling (særligt byggesagsbehandling, miljøområdet, sygedagpenge samt tilbud fra Jobcenter), og brug af private leverandører. Det kan eksempelvis ske gennem flere dialogmøder, virksomhedsbesøg og konkrete samarbejder i implementering af erhvervsstrategi og udbuds- og indkøbspolitikker.
- **Styrket kommunal sagsbehandling,** så den bliver mere service- og løsningsorienteret over for virksomhederne. For at styrke dette igangsatte Erhvervs- og Turismeudvalget i efteråret 2012 et tværgående kompetenceudviklingsprogram. De to erhvervsklimaundersøgelser indikerer behov for en yderligere styrkelse af denne indsats. Parallelt hermed er arbejdsmarkedsområdet i gang med at styrke sin virksomhedsrettede indsats, ligesom der politisk og administrativt er stort fokus på at effektivisere byggesagsbehandlingen. I efteråret fremlægges der konkrete forslag til styrkelse af den kommunale virksomhedsservice.
- **Fokuseret markedsføringsindsats** til styrkelse af kommunens image som erhvervsvenlig kommune i tæt samspil med Gribskov Erhvervscenter A/S. Herunder styrket kommunikation om serviceniveau og -mål, sagsbehandlingstider, indkøbs- og udbudspolitikker og kommunens erhvervsstrategiske indsatser generelt, så det mere tydeligt fremgår, at kommunen arbejder aktivt for at blive en bedre erhvervskommune.

Det erhvervspolitiske udgangspunkt

Strategier:

Siden 2012 har Planstrategi 2012 fungeret som det formelle, nedskrevne, overordnede strategiske ophæng for kommunens erhvervsindsatser. Erhvervsstrategien skal fremadrettet spille sammen med Udviklingsstrategi 2016 og en lang række af strategier, såsom beskæftigelsesstrategi, turismestrategi, den lokale vækstdagsorden, udbuds- og indkøbsstrategi og ny bosætningsstrategi.

Samspil med det lokale erhvervsliv:

Gribskov Kommunes primære lokale samarbejdspartner siden 2011 er sammenslutningen af lokale erhvervsforeninger, Erhverv Gribskov. Samarbejdet foregår formelt i Gribskov Erhvervsråd, hvor der er 4 repræsentanter fra erhvervslivet og 3 repræsentanter fra Byrådet.

Gribskov Erhvervsråd har til hovedformål at:

- Danne ramme for dialog mellem erhvervsliv, politikere og andre centrale aktører.
- Fremme samarbejder mellem erhvervsforeninger og/eller virksomheder og andre centrale aktører.
- Fremme samarbejder mellem erhvervslivet og kommunen, der understøtter erhvervslivets mål og Byrådets erhvervs- og beskæftigelsesmæssige indsatser.
- At erhverv i en bred forstand bliver sat på dagsordenen i Gribskov Kommune.

Samarbejdet mellem Gribskov Kommune og Erhverv Gribskov har ført til oprettelsen af Gribskov Erhvervscenter A/S i begyndelsen af 2015. Centeret har til formål at styrke den lokale erhvervsservice, markedsføring og branding, så de eksisterende virksomheder og arbejdspladser fastholdes og styrkes, og nye kommer til, og så det lokale erhvervsliv i større grad bidrager med at løfte den fælles lokale vækst- og udviklingsdagsorden.

Bestyrelsen for Gribskov Erhvervscenter A/S er fordelt med 3 poster til erhvervslivet og 2 poster til Byrådet.